

متون فقه

کله ۳۱- کدام مورد، در بیان مفهوم جمله روبه‌رو، صحیح است؟ «و إذا دفع المسلم إليه فوق الصفة وجب القبول.»

- (۱) در صورتی که خریدار در بیع سلف، ثمنی با وصف بهتر به فروشنده پرداخت کند، پذیرش آن بر فروشنده واجب است.
- (۲) در صورتی که فروشنده مسلمان، کالای بهتری را به خریدار کافر تسلیم کند، قبول آن بر وی واجب است.
- (۳) در صورتی که فروشنده در بیع سلف، کالایی با وصف بهتر تسلیم کند، پذیرش آن بر خریدار واجب است.
- (۴) در صورتی که فروشنده کافر، کالای بهتری را به شخص مسلمان تسلیم کند، قبول آن بر وی واجب است.

کله ۳۲- در کدام مورد، معنای واژه «اتفاقاً»، با سایر موارد، متفاوت است؟

- (۱) إن رد الوصية بعد الوفاة قبل القبول بطلت و إن قبض اتفاقاً.
- (۲) وحيث عرف المدعى فادعى دعوى ملزمه معلومه جازمة قبلت اتفاقاً.
- (۳) يشترط علم الثمن قدرأ و جنساً و وصفاً، فلا يصح البيع بحكم أحد المتعاقدين أو اجنبي اتفاقاً.
- (۴) الشركة سببها قديكون ارثاً و عقداً و حيازةً و مزجاً لا يميز لافرق هنا بين وقوعه اختياراً أو اتفاقاً.

کله ۳۳- با توجه به عبارت زیر، کدام یک از موارد زیر، شرط صحت مهر است؟

- «کل ما يصلح أن يملك، و إن قلّ، بعد أن يكون متمولاً، عيناً كان أو منفعةً، يصح إمهاره.»
- (۱) قابلیت تملک و مالیت داشتن
  - (۲) مالیت داشتن و کم‌ارزش نبودن
  - (۳) مالیت داشتن و عین بودن
  - (۴) قابلیت تملک و عین بودن

کله ۳۴- عبارت زیر، با کدام مورد کامل می‌شود؟

- «و لو غصب المبيع من يد البائع قبل إقباضه و أسرع عوده بحيث لم يفت من منافعه ما يعتد به عرفاً...»
- (۱) تخیر المشتري بين الفسخ و الرجوع على البائع بالثمن
  - (۲) فلا خيار للمشتري
  - (۳) انفسخ البيع
  - (۴) بطل البيع

کله ۳۵- کدام مورد، جمله زیر را به درستی کامل می‌کند؟

- «من احكام القرض ان كل ما تتساوى أجزاؤه في القيمة و المنفعة كالحبوب يثبت في الذمة مثله، و ما لا يتساوى أجزاؤه كالحيوان، تثبت قيمته ...»
- (۱) يوم الرد
  - (۲) يوم الاداء
  - (۳) يوم المطالبة
  - (۴) يوم القبض

کله ۳۶- «لا تقبل شهادة المتبرع بإقامتها قبل استنطاق الحاكم، سواء كان قبل الدعوى أم بعدها، إلا أن يكون في حق الله تعالى كالصلاة و الزكاة و الصوم بأن يشهد بتر كهما، فلا يمنح.»

بر اساس عبارت فوق، شهادت شاهد قبل از درخواست شهادت توسط حاکم، پذیرفته نیست، ..... .

- (۱) چه شهادت مربوط به امور دنیوی باشد، چه مربوط به امور اخروی
- (۲) چه شهادت به ترک نماز و روزه دهد، چه به انجام نماز و روزه
- (۳) چه درخواست حاکم، قبل از اقامه دعوا باشد، چه بعد از آن
- (۴) چه شهادت قبل از اقامه دعوا باشد، چه بعد از آن

کله ۳۷- بر اساس عبارت زیر، سه شیوه اصلی تعیین منفعت در عقد اجاره چیست؟

- «و لا بد من كونها، أى المنفعة، معلومة إما بالزمان كالسكنى و إما به أو بالمسافة كالركوب و إما به أو بالعمل كاستئجار الأدمى لعمل كالخياطة.»
- (۱) زمان - سکونت - مسافت
  - (۲) زمان - مسافت - عمل
  - (۳) سکونت - سواری - عمل
  - (۴) سکونت - مسافت - عمل

کله ۳۸- کدام مورد، مثالی برای مطلب روبه‌رو است؟ «و تبطل الوكالة بفعل الموكل ما تعلقت به الوكالة.»

- (۱) کما لو وكله فى تزويج امرأة فزوجها الوكيل لنفسه.
- (۲) کما لو وكله فى بيع كتاب فباعه الوكيل لنفسه.
- (۳) کما لو وكله فى بيع كتاب ثم باعه نفسه.
- (۴) کما لو وكله فى بيع كتاب ثم اوقفه.

کله ۳۹- با توجه به عبارت زیر، کدام مورد صحیح است؟

«من احكام عقد النكاح انه يعتبر فى العاقد الكمال، فالسكران باطل عقده و لو أجاز بعده.»

- (۱) اگر عاقد در حال مستی، صیغه نکاح را اجرا کند، عقد باطل است، هر چند بعداً آن را اجازه کند.
- (۲) اگر عاقد در حال مستی، صیغه نکاح را اجرا کند، عقد باطل است، مگر آنکه بعداً آن را اجازه کند.
- (۳) اگر هنگام اجرای صیغه توسط عاقد، زوج در حال مستی باشد، عقد باطل است، هر چند بعداً آن را اجازه کند.
- (۴) اگر هنگام اجرای صیغه توسط عاقد، زوج در حال مستی باشد، عقد باطل است، مگر آنکه زوج بعداً آن را اجازه کند.

حقوق جزای عمومی

کله ۵۱- «الف»، سرقت تعزیری از یک منزل را طراحی و به این منظور، پنج تن از دوستان خود را سازماندهی می‌کند. در شب سرقت، دوستان «الف» به منزل موردنظر رفته ولی به محض شروع به ربودن، به دلایل خارج از اراده آن‌ها، قصدشان در سرقت معلق می‌ماند. «الف» به کدام مجازات محکوم می‌شود؟

- (۱) حداکثر کیفر معاونت در سرقت
(۲) قابل مجازات نیست.
(۳) حداکثر مجازات معاونت در شروع به سرقت
(۴) حداکثر کیفر شروع به سرقت

کله ۵۲- در کدام مورد، امکان تعیین حبس کمتر از سه ماه وجود ندارد؟

- (۱) ارتکاب جرمی که مجازات قانونی آن، تا سه ماه حبس است.
(۲) تخلف از مجازات جایگزین حبس درجه ۸ برای بار دوم
(۳) عدم رعایت مفاد حکم به مجازات تکمیلی برای بار دوم
(۴) تخفیف سه‌درجه‌ای حبس درجه ۵

کله ۵۳- خانم «الف»، با علم به سابقه محکومیت «ب» به جرم درجه ۴، وی را تحریک به ارتکاب سرقت می‌کند. در صورتی که «ب» مشمول مقررات تکرار جرم شود، مجازات خانم «الف» چیست؟

- (۱) حداقل مجازات قانونی سرقت
(۲) یک تا دو درجه پایین‌تر از مجازات قانونی سرقت
(۳) یک تا دو درجه پایین‌تر از مجازات تعیین شده برای مباشر
(۴) یک تا دو درجه پایین‌تر از حداکثر به علاوه نصف مجازات قانونی سرقت

کله ۵۴- «الف»، پس از فروش ملک خود به شخص ثالث، «ب» را وکیل در فروش همان ملک می‌کند. «ب» بدون اطلاع از عدم مالکیت «الف»، به عنوان وکیل، ملک را به غیر واگذار می‌کند و ثمن را به موکل تحویل می‌دهد. «الف» در رابطه با انتقال مال غیر، به کدام عنوان قابل تعقیب است؟

- (۱) شریک
(۲) قابل تعقیب نیست.
(۳) معاون
(۴) سبب اقوی از مباشر

کله ۵۵- کیف قاپی پنج متر پس از ربودن کیف از مسروق منه، توسط رهگذری متوقف و کیف ستانده می‌شود. وصف رفتار وی، کدام است؟

- (۱) جرم محال
(۲) جرم تام
(۳) جرم عقیم
(۴) شروع به جرم

کله ۵۶- «الف»، پسر ۱۶ ساله، مرتکب سرقت مقرون به آزار (با کیفر سه ماه تا ده سال حبس و تا ۷۴ ضربه شلاق) می‌شود. دادگاه در صورت اعمال مقررات تخفیف، برای وی چه کیفری تعیین می‌کند؟

- (۱) مجازات «الف» قابل تخفیف نیست.
(۲) حداقل کیفر مقرر برای نوجوانان پسر
(۳) نصف حداقل تا حداقل کیفر مقرر برای نوجوانان پسر
(۴) یک تا سه درجه پایین‌تر از مجازات قانونی جرم ارتكابی

کله ۵۷- هرگاه کسی با اغفال و فریب دختر نابالغ، با او مرتکب زنا شود و سپس توبه کند، چه حکمی دارد؟

- (۱) توبه بی‌اثر است.
(۲) حد اعدام ساقط و به شلاق حدی محکوم می‌شود.
(۳) به مجازات حبس یا شلاق تعزیری درجه شش یا هر دوی آن‌ها محکوم می‌شود.
(۴) مجازات حدی ساقط می‌شود، ولی قاضی می‌تواند او را به تشخیص خود، تعزیر کند.

کله ۵۸- ضمانت اجرای انحلال شخص حقوقی در صورت احراز مسئولیت کیفری، در کدام مورد زیر، قابل اعمال نیست؟

- (۱) شرکتی مرتکب جرم اقتصادی با میزان بالاتر از یک میلیارد ریال شود.
(۲) شرکتی که ظاهراً برای صادرات زعفران، ولی در واقع به قصد قاچاق مواد مخدر تأسیس شود.
(۳) شرکت تولیدی که پس از زیان‌ده شدن، از تولید منصرف شود و فعالیت خود را به قاچاق کالا منحصر کند.
(۴) شرکت ارائه‌کننده خدمات میزبانی که عمداً، از اجرای دستور مقام قضایی مبنی بر ممانعت از دسترسی به محتوای مجرمانه خودداری کند.

متن ۶:

درست همانطور که دولت‌ها به دنبال به حداکثر رساندن امنیت ملی هستند و در عین حال اغلب در خصوص اینکه برای تحقق این امر باید از چه ابزارهایی استفاده شود مخالفت می‌کنند، دستیابی به امنیت دریایی موضوعی فراگیر اما مبهم است. در طول جنگ سرد، عبارت‌های نیروی دریایی یا دیپلماسی دریایی یا قدرت دریایی پیچیده‌تر در عرف عام رایج بود. با وجود این، در دوران معاصر، نیروهای دریایی صرفاً یک عنصر - اگرچه عنصری مؤثر یا حتی غالب و برجسته - برای تضمین امنیت در قلمرو دریایی هستند. هر تعریفی از امنیت دریایی، حداقل باید شامل هر چهار عنصر قدرت ملی که تشکیل‌دهنده DIME است بشوند؛ یعنی ابزارهای دیپلماسی، خبری یا اطلاعاتی، نظامی و اقتصادی. ورای جنبه‌های دریایی یا اقیانوسی DIME، امنیت دریایی ممکن است علائق زیست‌محیطی یا فرهنگی را نیز شامل شود. علاوه بر این، تفکیک میان ایمنی دریایی و امنیت دریایی دشوار است و فعالیت‌های این دو حوزه که به طور مستقل ارتقا یافته‌اند، در هم آمیخته‌اند. تفکیک حقوق اقیانوس‌ها و سیاست اقیانوس‌ها یا حقوق دریایی و سیاست دریایی نیز به همین ترتیب نامشخص به نظر می‌رسد.

۲۶- گزینه «۳» متن عمدتاً با کدامیک از سؤالات زیر مرتبط است؟

- (۱) یک دولت چگونه می‌تواند امنیت ملی را به حداکثر برساند؟
 (۲) اصطلاح نیروی دریایی چه زمانی ابداع شد؟
 (۳) حقوق امنیت دریایی چیست؟
 (۴) دیپلماسی دریایی چیست؟

۲۷- گزینه «۲» در خط‌های ۲ و ۳، "امنیت دریایی موضوعی فراگیر اما مبهم است" به این معناست که امنیت دریایی مفهومی است که .....

- (۱) به ندرت از آن می‌شنویم، بنابراین مطمئن نیستیم که به چه معناست.
 (۲) همه جا آن را می‌شنویم، در عین حال مطمئن نیستیم به چه معناست.
 (۳) به ندرت آن را می‌شنویم، اما علی‌رغم این کاملاً آن را متوجه می‌شویم.
 (۴) همه جا آن را می‌شنویم و به همین دلیل کاملاً آن را متوجه می‌شویم.

۲۸- گزینه «۱» حرف M در DIME اشاره دارد به .....

- (۱) نظامی (۲) ابزارها (۳) دریایی (۴) به حداکثر رساندن

۲۹- گزینه «۱» برطبق متن، مرز میان همه گزینه‌های زیر نامشخص است به جز .....

- (۱) علائق زیست‌محیطی در مقابل علائق فرهنگی
 (۲) ایمنی دریایی در مقابل امنیت دریایی
 (۳) حقوق دریایی در مقابل سیاست دریایی
 (۴) حقوق اقیانوس‌ها در مقابل سیاست اقیانوس‌ها

۳۰- گزینه «۴» واژه intertwined به معنای کدامیک از گزینه‌های زیر است؟

- (۱) مشخص شده (۲) تصور شده (۳) نزدیک شده (۴) به هم پیوسته

متون فقه

۳۱- گزینه «۳» ترجمه‌ی عبارت مورد پرسش: «در صورتی که فروشنده در بیع سلف (مُسَلَّم‌الیه) کالایی با وصف بهتر تسلیم کند پذیرش آن بر خریدار واجب است.»

۳۲- گزینه «۴» ترجمه‌ی گزینه‌ها: گزینه‌ی «۱»: اگر موصی‌له بعد از فوت موصی وصیت را قبل از قبول رد کند، وصیت به اجماع فقها باطل می‌شود هر چند موصی‌له، موصی‌به را قبض کرده باشد.

گزینه‌ی «۲»: در جایی که مدعی شناخته شد، پس اگر خواسته‌ی دعوای او یک امر الزام‌آور، معلوم و جازم باشد به اجماع فقها دعوای او پذیرفته می‌شود. گزینه‌ی «۳»: علم به مقدار، جنس و وصف ثمن، شرط صحت عقد است، پس بیع به مقداری که یکی از طرفین معامله یا شخص ثالثی معین می‌کند، به اجماع فقها صحیح نمی‌باشد.

گزینه‌ی «۴»: سبب شرکت گاهی ارث، عقد، حیات و مزج غیرقابل تشخیص است. در مزج اینجا فرقی ندارد که با اختیار انجام شده باشد یا برحسب اتفاق و غیر ارادی.

۳۳- گزینه «۱» آنچه در این عبارت به‌عنوان شرایط صحت مهر از آن نام برده شده است یکی «مایصلح ان یملک» می‌باشد که بیانگر قابلیت تملک داشتن مورد مهریه می‌باشد و دیگری «ان یکون متمولاً است که بیانگر مالیت داشتن مورد مهریه است.

۳۴- گزینه «۲» طبق دیدگاه شهید اول و شهید ثانی چنانچه قبل از اینکه بایع مبیع را به قبض مشتری دهد، مبیع توسط شخصی غصب شود، اما غاصب آن را سریع برگرداند به طوری که از منافع مال در حدی که عرفاً قابل اعتنا باشد تلف نگردد، خیاری برای مشتری نخواهد بود چرا که موجب و سببی برای تحقق این خیار وجود ندارد.

۳۵- گزینه «۴» از جمله احکام و شرایط قرض این می‌باشد که چنانچه مال مورد قرض از اموالی باشد که اجزاء آن از حیث قیمت و منفعت با هم برابر باشند مانند حبوبات، آنچه که بر ذمه‌ی قرض‌گیرنده یا مقترض ثابت می‌شود، مثل مال مورد قرض است و اگر مال مورد قرض از اموالی باشد که اجزاء آن از حیث قیمت یا منفعت با هم برابر نباشند مانند حیوان، در این صورت قیمت حیوان در روزی که آن را قبض کرده است بر عهده‌ی مقترض ثابت می‌شود.

۳۶- گزینه «۴» منظور از عبارت «سواء كان قبل الدعوى ام بعدها» این می‌باشد که چه شهادت قبل از اقامه‌ی دعوا و چه بعد از اقامه‌ی دعوا باشد، شهادت شاهد قبل از درخواست شهادت توسط حاکم، پذیرفته نیست.

۳۷- گزینه «۲» در عبارت شهید اول از ۳ شیوه به‌عنوان راه‌های تعیین منفعت نام برده شده است. یکی تعیین منفعت از راه «زمان» است که با عبارت «بالزمان» بیان شده است، مانند تعیین مدتی معین برای سکونت یا حق سکنی. معیار دیگر مسافت می‌باشد که با عبارت «بالمسافة» بیان شده است، مانند آنچه برای اجاره چهارپایان معین می‌گردد. معیار دیگر هم تعیین میزان منفعت از طریق «عمل» می‌باشد، مثلاً اجاره‌ی انسان برای عملی معین همچون خیاطی.

۳۸- گزینه «۳» یکی از موارد بطلان یا انفساخ وکالت مربوط به وضعیتی می‌باشد که خود موکل بعد از اعطای وکالت، عمل مورد وکالت را به انجام رساند، مانند حالتی که وکالت در فروش مالی معین داده شده است، اما خود موکل اقدام به فروش آن مال نماید که در واقع وکالت با این اقدام موکل موضوعش را از دست می‌دهد. در گزینه‌های ۱ و ۲ وکیل اقدام به انجام عمل حقوقی نموده است که با فرض مورد پرسش متفاوت است. در گزینه‌ی «۴» موضوع وکالت فروش کتاب بوده اما خود موکل اقدام به وقف آن نموده است نه فروش کتاب.

۳۹- گزینه «۱» از جمله احکام و شرایط عقد نکاح این می‌باشد که عاقد، بالغ و عاقل و قاصد باشد. فلذا عقد نکاح عاقدی که مست باشد به‌علت فقدان قصد باطل می‌باشد حتی اگر بعد از عقد آن را تنفیذ نماید.

۴۰- گزینه «۴» منظور از عبارت مورد پرسش این می‌باشد که در صیغه‌ی طلاق بایستی حتماً کلمه‌ی «طالق» با عباراتی همچون «انت» یا «هذه» یا «فلانه» یا «زوجتی» بیاید و هیچ کلمه‌ای نمی‌تواند جایگزین کلمه‌ی «طالق» گردد. حتی عباراتی همچون «انت طلاق یا مطلقه و...».

۴۱- گزینه «۳» مثال مورد پرسش مربوط به خیار تبعض صفقه می‌باشد. بدین توضیح که اگر بایع ۲ لباس را بفروشد و یکی از آنها متعلق به غیر باشد، مشتری این اختیار را دارد که همان لباس را که متعلق به خود بایع است، در مقابل قسمتی از ثمن از وی بخواهد یا اینکه کل عقد بیع را فسخ کند که این اختیارات مشتری ناشی از خیار تبعض صفقه می‌باشد. این حقوق مشتری به‌علت تبعیضی است که در مال مورد معامله رخ داده که انتقال بخشی از آن را نافذ و بخش متعلق به غیر را غیرممکن نموده است (البته در فرض عدم رضایت مالک مال).

۴۲- گزینه «۱» این پرسش مربوط به مبحث غصب است که طبق دیدگاه شهید اول و شهید ثانی چنانچه شخص غاصب با توسل به زور و اجبار به همراه مالک در منزل شخص مالک ساکن شود، غاصب نصف خانه محسوب می‌شود و ضمان وی نیز به اندازه‌ی نصف عین خانه یا قیمت آن می‌باشد.

۴۳- گزینه «۲» یکی از موانع ارث بردن در فقه و حقوق ما کفر می‌باشد. بدین معنا که چنانچه وارث یک فرد مسلمان، شخصی کافر باشد، ارثی به این وارث کافر نخواهد رسید. این در حالی است که اگر مورث کافر باشد و وارث وی مسلمان، شخص مسلمان از ترکه‌ی این مورث کافر ارث خواهد برد.

۴۴- گزینه «۴» منظور از عبارت مورد پرسش این می‌باشد که حکم قطع (حد قطع) برای سرقتی است که سارق آن بالغ و عاقل و مختار باشد و این سرقت از حرز انجام گرفته باشد بدون اینکه شبهه‌ی توهم برانگیز و عارضی مبنی بر مالک مال مسروقه بودن برای سارق وجود داشته باشد.

۴۵- گزینه «۱» اگرچه که گزینه‌های «۲» و «۴» تا حدودی درست به نظر می‌رسند ولی گزینه‌ی «۱» جامع‌تر می‌باشد. این آیه مربوط به سوره‌ی انفال است که مَتَّخِرَفًا: کسی است که از سوئی به سوئی دیگر می‌رود. در این آیه مراد کسی است که برای تاکتیک جنگی از قبیل جنگ و گریز یا به دام انداختن دشمن و ... از برابر دشمن بگریزد و این سو و آن سو رود و یا اینکه به گروه دیگری از دشمن حمله‌ور شود.

۴۶- گزینه «۳» معنای عبارت: هر کس بر ائمه معصومین خروج یا سرکشی یا قیام کند، یاغی محسوب می‌شود و مبارزه با او واجب است. بسیاری از فقها آیه ۹ سوره‌ی حجرات را حمل بر جرم بغی کرده‌اند و براساس ظاهر امر در این آیه، قتال با او را واجب دانسته‌اند.

مبارزه ممکن است به صورت فردی و یا جمعی باشد، ولی در بغی شورش به صورت جمعی خواهد بود. هدف از شرارت در مبارزه ایجاد رعب و وحشت در میان عموم مردم است، اما در بغی هدف شورش علیه حکومت اسلامی می‌باشد. ر.ک: محمد حسن باقری، آشنایی با مفاهیم حقوق عمومی، ص ۶.

۴۷- گزینه «۲» منظور از «التعریض» در کلام شهید، خواستگاری کنایی است نه تعرض و ... لذا معنای عبارت مورد پرسش اینگونه می‌شود: خواستگاری کنایی از زن شوهردار (ذات‌البعول) طبق دیدگاه اتفاق فقها جایز نمی‌باشد.

۴۸- گزینه «۲» منظور از عبارت مورد پرسش بیع تولیت می‌باشد که به بیعی گفته می‌شود که در آن بایع، مبیع را به همان قیمتی که خودش خریده یا تهیه کرده است به مشتری می‌فروشد و هیچ‌گونه پولی مازاد بر قیمت خرید خود از مشتری نمی‌گیرد.

۴۹- گزینه «۳» منظور از عبارت این است که شخص وصی این اختیار را دارد که در زمانی که ترکه‌ی میت در اختیار او می‌باشد و آن را اداره می‌کند، طلبی را که خودش از موصی یا متوفی داشته است، از آن بردارد.

۵۰- گزینه «۱» منظور از عبارت مورد پرسش این است که عقد وقف بعد از جاری شدن صیغه‌ی عقد از سوی طرفین (ایجاب و قبول) تا زمانی که توسط موقوف‌علیه یا موقوف‌علیه‌م قبض نشده است محقق نمی‌شود و منظور از لازم نبودن، عدم تحقق عقد وقف می‌باشد که خود این امر ناشی از عینی بودن عقد وقف می‌باشد.

حقوق جزای عمومی

۵۱- گزینه «۴» براساس ماده ۱۳۰ قانون مجازات اسلامی و تبصره‌های آن، سردهسته کسی است که گروه مجرمانه‌ای را تشکیل یا طراحی یا سازماندهی یا اداره کند که مجازات آن حداکثر مجازات شدیدترین جرمی است که اعضای آن گروه در راستای اهداف همان گروه مرتکب شوند. در فرض سؤال اعضا مرتکب شروع به سرقت شده‌اند که طراح آن حداکثر کیفر این جرم را محکوم خواهد شد.

۵۲- گزینه «۱» مستند به ماده ۶۵ قانون مجازات اسلامی، ارتکاب جرمی که کیفر آن تا سه ماه حبس است باید به مجازات جایگزین حبس تغییر کند. پس در این مورد نمی‌توان برای متهم مجازات حبس زیر سه ماه تعیین نمود.

۵۳- گزینه «۲» از مفهوم مخالف ماده ۱۲۹ قانون مجازات اسلامی، استنباط می‌شود که وجود عامل مشدده برای مرتکب، تأثیری در مجازات معاون نخواهد داشت، همان‌طور که در ماده ۱۲۹ بیان شده است که وجود عامل مخففه نیز بی‌تأثیر است. لذا براساس بند (ت) ماده ۱۲۷، مجازات معاون یک تا دو درجه پایین‌تر از مجازات قانونی سرقت است، نه مجازات تعیین شده به صورت مشدد برای مباشر.

۵۴- گزینه «۴» براساس اصول کلی حقوقی، در جرایم عمومی وجود علم برای مباشر ضروری است، همان‌طور که در صدر ماده ۱۴۴ قانون مجازات اسلامی نیز این امر بیان شده است. تسبیب به این معنا است که فرد خود مستقیماً مرتکب جرم نگردد، ولی رابطه سببیت با جرم ارتکابی دارد و در صورت نبود آن عمل، جرم ارتکاب پیدا نمی‌کند. مانند عمل موکل در فرض سؤال. در جایی، در صورت وجود هم‌زمان سبب و مباشر، برعکس قاعده کلی، سبب مسئول است و در واقع سبب اقوی از مباشر است.

۵۵- گزینه «۲» جرم تام، جرمی است که عنصر مادی آن تماماً تحقق یافته است که در فرض سؤال نیز پس از تحقق کامل عنصر مادی جرم سرقت (کیف‌قاپی) متوقف می‌شود که این امر (توقف) ارتباطی با عدم تحقق عنصر مادی ندارد و جرم کامل اتفاق افتاده است. حال ممکن است مجرم ۱ ثانیه بعد از تحقق کامل عمل دستگیر گردد یا دستگیر نگردد.

۵۶- گزینه «۳» مستند به ماده ۹۳ قانون مجازات اسلامی، تخفیف در مجازات‌های افراد زیر ۱۸ سال به صورت بیشتری اعمال می‌شود که دادگاه‌ها اختیار تقلیل مجازات را تا نصف حداقل دارند.

۵۷- گزینه «۳» براساس تبصره ۲ ماده ۱۱۴ قانون مجازات اسلامی در زنا و لواط به عنف، همراه با اکراه و یا با اغفال بزه‌دیده، در صورت توبه توسط مرتکب و سقوط مجازات، مرتکب به حبس یا شلاق تعزیری درجه ۶ یا هر دوی آن‌ها محکوم خواهد شد.

۵۸- گزینه «۱» براساس ماده ۲۲ قانون مجازات اسلامی، ضمانت اجرای انحلال شخص حقوقی و یا مصادره اموال او تنها در زمانی است که یا شخص حقوقی برای ارتکاب جرم به وجود آمده است یا با انحراف از هدف مشروع نخستین خود، فعالیت خود را منحصرأ در جهت ارتکاب جرم تغییر دهد. دادگاه‌ها به غیر از این دو مورد نباید از ضمانت اجرا (کیفر) انحلال یا مصادره استفاده نمایند. حال آنکه شرکت مرتکب مبلغ کلانی جرم اقتصادی شده باشد.

۵۹- گزینه «۳» قواعد نظام نیمه‌آزادی در دو ماده ۵۶ و ۵۷ ذیل فصل هفتم از بخش مجازات‌های قانون مجازات اسلامی بیان شده است که تنها گزاره صحیح برای آن گزینه سوم است و گزینه‌های دیگر به ترتیب به علت موارد زیر نادرست است.
گزینه (۱)، تنها منحصر به جرایم قابل گذشت نیست و مشمول جرایم غیرقابل گذشت نیز می‌شود.
گزینه (۲): همان‌طور که در ماده ۵۷ بیان شده رضایت محکوم شرط است
گزینه (۴): این نظام تنها مختص جرایم تعزیری درجه ۵ تا ۷ است، نه تمامی حبس‌های تعزیری.

۶۰- گزینه «۴» سه جرم آدم‌ربایی، شنود رایانه‌ای و دسترسی غیرمجاز جرم آنی هستند؛ زیرا در اولی عمل ربایش انسان معیار است و ربایش لحظه‌ای است. در شنود صرف انجام عمل کافی است و استمرار آن نیازی نیست.
و در دسترسی نیز، دسترسی به داده‌های سیستم کافی برای تحقق جرم است.

۶۱- گزینه «۲» مکتب تحقیقی، دفاع اجتماعی به بزه را طرد بزه‌کار عنوان می‌کند، اما مکتب دفاع اجتماعی نوین که به نسبت مکاتب تحقیقی و عدالت مطلق، مکتب جدیدتری بوده است، دفاع اجتماعی را اصلاح بزه‌کار می‌داند و در واقع رویکرد جامعه‌نگرتری داشت.

۶۲- گزینه «۱» یکی از شروط صدور حکم به آزادی مشروط که در بند (ت) ماده ۵۸ قانون مجازات اسلامی بیان شده است، عدم استفاده محکوم از آزادی مشروط پیشین در محکومیت به حبس سابق است، نه صرف تحمل محکومیت حبس. لذا در این مورد در صورت وجود شرایط قانونی دیگر مانعی برای صدور حکم به آزادی مشروط وجود ندارد.

۶۳- گزینه «۴» با توجه به اطلاعات فرض سؤال، مرتکب به هیچ مجازاتی محکوم نمی‌شود؛ زیرا در جرم اول (شروع به سرقت)، با توجه به کیفر آن جرمی درجه ۶ است که براساس ماده ۱۲۲ قانون مجازات اسلامی، مجازاتی ندارد. (زیرا تا درجه ۵ دارای کیفر است) و در جرم دوم (معاونت در رانندگی بدون گواهینامه)، خود عمل رانندگی بدون گواهینامه براساس اطلاعات سؤال، درجه ۸ است و حال آنکه با توجه به اینکه درجه ۸ سبک‌ترین درجه است، دیگر برای معاونت آن نمی‌توان کیفر تعیین کرد.

۶۴- گزینه «۳» شرکت در جرم در ماده ۱۲۵ قانون مجازات اسلامی بیان شده است که تمامی گزاره‌ها صحیح‌اند، غیر از گزینه (۳)، زیرا شرکت در جرم را می‌توان در جرایم ترک فعلی هم تصور کرد و آن هم قابل تحقق است.

۶۵- گزینه «۱» براساس ماده ۱۵۲ قانون مجازات اسلامی، آتش‌نشان می‌تواند به قاعده اضطرار استناد کند؛ زیرا اولاً خطر شدید فعلی است. ثانیاً به منظور حفظ نفس خودش صورت گرفته است. ثالثاً خطر را خودش ایجاد نکرده است. رابعاً تناسب میان رفتار ارتکاب و خطر وجود دارد و خامساً آتش‌نشان برای دفع خطر ضرورت داشت پنجره را بشکند.

حقوق جزای اختصاصی

۶۶- گزینه «۲» براساس بند الف ماده ۶ قانون جرایم رایانه‌ای تغییر داده‌های قابل استناد از مصادیق جعل رایانه‌ای است که مسئول وارد کردن کلید سؤالات در رایانه عمداً داده‌ها را تغییر داده است.

۶۷- گزینه «۴» مستند به ماده ۲۹۹ قانون مجازات اسلامی ضربات متعدد و متوالی بر شخص در حکم یک ضربه است و اگر مجموع آن‌ها به قتل منجر گردد تنها قصاص نفس ثابت است.

۶۸- گزینه «۱» مستند به ماده ۳۶۱ قانون مجازات اسلامی، حق قصاص تا حصول شرط برای ولی دم باقی است.

حقوق جزای اختصاصی

۶۶- «الف» و «ب» در پیاده‌رو درگیر می‌شوند. «الف»، «ب» را هل داده و «ب» کنترل خود را از دست می‌دهد و پس از برخورد پای وی به جدول، به داخل خیابان پرت می‌شود و با خودرویی که «ج»، راننده آن، با سرعت مجاز و مطمئنانه رانندگی می‌کرده، برخورد کرده و کشته می‌شود. نوع جنایت چیست و به چه کسی منتسب است؟

- (۱) شبه عمدی و خطای محض - به ترتیب، نسبت به «الف» و «ج»
 (۲) عمدی و خطای محض - به ترتیب، نسبت به «الف» و «ج»
 (۳) خطای محض - «ج»
 (۴) شبه عمدی - «الف»

۶۷- «الف» برای کشتن «ب» سراغ وی را می‌گیرد که به وی گفته می‌شود سربا‌یدار یک کارخانه است که از ساعت نه شب تا پنج صبح در آنجا نگهداری می‌کند. «الف» در آن زمان، درب سربا‌یداری را باز و به سوی سربا‌یدار تیراندازی می‌کند و متواری می‌شود. سپس معلوم می‌شود که شخص مقتول، «ج»، دوست «ب» بوده که آن شب به جای وی حضور داشته است. نوع قتل «ج»، کدام است؟

- (۱) عمد
 (۲) شبه عمد
 (۳) خطای محض
 (۴) شروع به قتل عمد نسبت به «ب» و قتل شبه عمد نسبت به «ج»

۶۸- دریافت دیه از سوی اولیای دم و پرداخت دیه از سوی عاقله، به ترتیب به چه نسبتی انجام می‌گیرد؟

- (۱) سهم‌الارث - سهم‌الارث (۲) مساوی - سهم‌الارث (۳) سهم‌الارث - مساوی (۴) مساوی - مساوی

۶۹- چنانچه ایراد ضرب عمدی، هیچ‌گونه اثری بر بدن بزه‌دیده باقی نگذارد، مرتکب، مشمول کدام یک از احکام زیر است؟

- (۱) صرفاً ارش (۲) ارش و تغزیر (۳) صرفاً تغزیر (۴) ضمانت اجرایی ندارد.

۷۰- «الف»، دیگری را عمداً از ارتفاعی به پایین پرتاب می‌کند که نوعاً موجب مرگ می‌شود. لکن به طور اتفاقی، تیر شلیک شده از سوی «ب» کمانه کرده و به فردی که در حال سقوط است، اصابت می‌کند و موجب مرگ او در هوا می‌شود، کدام یک قاتل شناخته می‌شوند؟

- (۱) هر دو قاتل هستند و «الف» به قصاص و عاقله «ب» به پرداخت نصف دیه به «الف» محکوم می‌شود.
 (۲) «الف» قاتل است و «ب» به پرداخت دیه جنایت بر مرده محکوم می‌شود.
 (۳) «ب» قاتل است و «الف» به پرداخت دیه جنایت بر مرده محکوم می‌شود.
 (۴) «ب» قاتل است و ضمانی متوجه شخص «الف» نیست.

۷۱- «الف» عمداً ساق پای «ب» را از سه قسمت شکسته و دست وی را از آرنج قطع می‌کند. اگر «ب» تنها مایل به قصاص یک شکستگی از پا و قصاص دست از میج باشد، حکم قضیه چیست؟

- (۱) در مورد اول، با رضایت مجنی‌علیه قصاص ممکن است و در مورد دوم، بدون رضایت مجنی‌علیه قصاص ممکن است.
 (۲) در مورد اول، قصاص ممکن نیست و در مورد دوم، قصاص با رضایت مجنی‌علیه ممکن است.
 (۳) قصاص در هر دو مورد، بدون رضایت مجنی‌علیه ممکن است.
 (۴) قصاص در هر دو مورد، با رضایت مجنی‌علیه ممکن است.

۷۲- در کدام مورد، جرم تخریب محقق شده است؟

- (۱) تهدید و وادار کردن دیگری به شکستن ظروف خودش
 (۲) بی‌احتیاطی ناظر بر گودبرداری غیرقانونی منجر به ریزش ساختمان مجاور
 (۳) شکستن ظروف چینی در اثر به زمین خوردن کارگری که ظروف را در رستوران جابه‌جا می‌کند.
 (۴) شکستن پنجره محل کار، به دلیل عدم دقت در نشانه‌گیری در پرتاب جسمی به سمت همکار به قصد مجروح کردن او

۷۳- در خصوص جرم «انتقال مال به انگیزه فرار از دین»، کدام مورد صحیح است؟

- (۱) صوری بودن معامله، شرط تحقق جرم است.
 (۲) موضوع جرم، مال منقول متعلق به غیر است.
 (۳) از طریق اقامه دعوی صوری در مراجع قضایی محقق می‌شود.
 (۴) باقیمانده دارایی متهم پس از انتقال مال، در تحقق جرم موضوعیت دارد.

۷۴- «الف» که برای وی فرار وثیقه به میزان ۲۰۰ میلیون تومان صادر شده است، در حالی که امکان تودیع وثیقه را دارد، از این کار امتناع می‌کند و برادر خود تماس گرفته و وانمود می‌کند که اگر وی وثیقه معرفی نکند، به زندان اعزام می‌شود. اگر «الف» از ابتدا قصد عدم حضور در مرجع قضایی پس از تودیع وثیقه را داشته باشد و به همین جهت از برادر خود وثیقه طلب کند و پس از احضار، حاضر نشده و وثیقه ضبط شود، «الف» به مجازات چه جرمی محکوم می‌شود؟

- (۱) خیانت در امانت (۲) کلاهبرداری (۳) مرتکب جرمی نشده است. (۴) اخلال در نظم دادگاه

کجه ۸۴- «الف» با نطق در مجامع، به گروهی نسبت رابطه نامشروع می‌دهد. پس از پخش مطلب فوق و شکایت آن‌ها، «الف» ادعای خود را اثبات می‌کند. «الف» به مجازات چه جرمی، محکوم می‌شود؟

- (۱) مجازات ندارد. (۲) نشر اکاذیب (۳) توهین (۴) افترا

کجه ۸۵- «الف» به قصد مقابله با حکومت اسلامی، اقدام به سوزاندن محصولات زراعی یک روستا می‌کند. «الف» به مجازات چه جرمی محکوم می‌شود؟

- (۱) بغی (۲) محاربه (۳) افساد فی‌الارض (۴) مجازات تعزیری احراق

آیین دادرسی کیفری

کجه ۸۶- در حوزه قضایی «الف»، دادگاه کیفری یک با سه قاضی تشکیل شده است. متهم نسبت به دو نفر از اعضا، ایراد رد دادرس را مطرح می‌کند و ایراد، مورد قبول واقع نشده و به این امر اعتراض می‌شود. در صورتی که عضو علی‌البدل دیگری نیز وجود نداشته باشد، چه مرجع یا شخصی به این اعتراض رسیدگی می‌کند؟

- (۱) قاضی دادگاه کیفری یک که نسبت به او ایراد نشده است. (۲) نزدیک‌ترین دادگاه کیفری یک به آن حوزه قضایی (۳) دادگاه تجدیدنظر استان (۴) دیوان عالی کشور

کجه ۸۷- اگر در مورد اتهام واحد فردی، احکام متفاوت و مغایر صادر شده باشد و اعاده دادرسی پذیرفته شود، مرجع رسیدگی، پس از ارجاع پرونده از دیوان عالی کشور، چه اقدامی می‌کند؟

- (۱) هر دو رأی توسط دیوان عالی کشور نقض و رسیدگی مجدد در دادگاه مرجع‌الیه انجام می‌شود. (۲) می‌تواند هر کدام را تأیید و دیگری را نقض کند و یا هر دو را نقض و مجدداً رسیدگی کند. (۳) رأی مؤخر را تأیید و رأی مقدم را نقض می‌کند. (۴) رأی مؤخر را نقض و رأی مقدم را تأیید می‌کند.

کجه ۸۸- «الف» با تابعیت ایرانی، در شهرضا در استان اصفهان، با پرداخت مبالغی، از یک گروه تروریستی مرزهای غربی ایران حمایت مالی می‌کند. در پرونده دیگر، «ب» با تابعیت اردنی، در کشور قطر، با اقدامی مشابه، از برنامه‌ریزی جهت اقدام تروریستی در شهر اهواز حمایت کرده و در زمان حضور وی در اصفهان دستگیر شده است. دادگاه صالح، به ترتیب، جهت رسیدگی به اتهام «الف» و «ب»، کدام است؟

- (۱) انقلاب تهران - انقلاب تهران (۲) انقلاب اصفهان - انقلاب تهران (۳) کیفری یک اصفهان - کیفری یک تهران (۴) انقلاب اصفهان - انقلاب اصفهان

کجه ۸۹- در پرونده اول، متهم در دفاع از خویش به موضوعی استناد کرد که رسیدگی به آن در صلاحیت هیئت حل اختلاف کارگر و کارفرما است و در پرونده دیگری در مورد اتهام ترک انفاق، زوج مدعی عدم تحقق ازدواج شده و زوجه وقوع عقد را مسلم دانسته است. در این موارد، بازپرس چه تصمیمی می‌گیرد؟

- (۱) در هر دو مورد، صدور قرار اناطه (۲) در پرونده اول، صدور قرار اناطه و در پرونده دوم، عدم صلاحیت به شایستگی دادگاه خانواده (۳) در پرونده دوم، رأساً تحقیق در خصوص موضوع و در پرونده اول، صدور قرار اناطه (۴) در پرونده اول، رأساً تحقیق در خصوص موضوع و در پرونده دوم، صدور قرار اناطه

کجه ۹۰- در خصوص کدام جرم زیر، صدور قرار اناطه در حین تحقیقات مقدماتی، مطلقاً امکان‌پذیر نیست؟

- (۱) کلاهبرداری (۲) خیانت در امانت (۳) سرقت (۴) اختلاس

کجه ۹۱- بازپرس با صدور قرار جلب به دادرسی به اتهام کلاهبرداری، پرونده را نزد دادستان ارسال نموده است. دادستان با این استدلال که اتهام خیانت در امانت است، با قرار بازپرس مخالفت می‌کند. حکم قضیه چیست؟

- (۱) اختلاف بین دادستان و بازپرس محقق بوده و حل آن با دادگاه کیفری دو است. (۲) دادستان با تشخیص خود، عنوان اتهامی را تعیین و کیفرخواست صادر می‌کند و بازپرس در این مورد، حق مخالفت یا اختلاف ندارد. (۳) پرونده با قرار جلب به دادرسی بازپرس به دادگاه ارسال می‌شود و دادگاه با تشخیص عنوان صحیح اتهامی، پرونده را رسیدگی خواهد کرد. (۴) پرونده با ذکر نظر بازپرس در کیفرخواست به دادگاه ارسال می‌شود و دادگاه در رسیدگی ماهوی، هر اتهامی را وارد دانست، مورد رسیدگی قرار می‌دهد.

کجه ۹۲- «الف» متهم به قتل غیرعمد ناشی از تصادف رانندگی است. بازپرس برای وی قرار وثیقه به مبلغ سیصد میلیون تومان صادر می‌کند و وثیقه تودیع می‌شود. سپس متهم، بیمه خود را ارائه داده که نشان از امکان وصول دیه از آن دارد و تقاضای تخفیف قرار وثیقه را می‌کند. در صورتی که نظر بازپرس بر عدم تخفیف باشد، آیا این امر قابل اعتراض است؟ در کدام مرجع؟

- (۱) خیر (۲) بلی، در دادگاه کیفری دو (۳) بلی، در دادگاه کیفری یک (۴) خیر، مگر دادگاه انتظامی قضات، وی را به دلیل صدور قرار نامتناسب محکوم کند که در آن صورت، قابل اعتراض در دادگاه کیفری دو است.

۶۰- گزینه «۲» اصل بر این است که ابتدا مجازات حدی یا قصاص اجرا شود و پس از آن تعزیر اعمال گردد؛ ولی در جایی که حد یا قصاص سالب حیات است و تعزیر حق الناس است، ابتدا تعزیر و پس از آن قصاص یا حد اعمال می‌شود. در فرض سؤال نیز با توجه به اینکه تعزیر توهین است و حق الناس می‌باشد، و همچنین حد نیز سالب حیات نیست، لذا ابتدا طبق اصل حد اعمال می‌شود و پس از آن تعزیر و در آخر قصاص اجرا می‌شود.

۶۱- گزینه «۲» مستند به ماده ۱۰۹ قانون مجازات اسلامی، جرایم علیه امنیت و جرایم اقتصادی مشمول تبصره ماده ۳۶ و جرایم مربوط به مواد مخدر شامل مقررات مرور زمان نیستند. در گزینه (۱)، جرم با توجه به جمع‌آوری اطلاعات امنیتی، جزو جرایم امنیتی به حساب می‌آید. گزینه (۳) یعنی اخذ پورسانت در معاملات خارجی مشمول بند «ج» تبصره ماده ۳۶ قانون فوق‌الذکر می‌باشد و لذا جرمی اقتصادی است. گزینه (۴) نیز که با توجه به ذکر خرید تریاک، مشخص است که جرمی مربوط به ماده مخدر است.

۶۲- گزینه «۳» مستند به ماده ۱۷۳ قانون مجازات اسلامی، انکار، تنها در جرایم حدی که مجازات آن رجم یا حد قتل است، پس از اقرار به جرم باعث سقوط مجازات خواهد شد که براساس ذیل ماده، آن تبدیل به صد ضربه شلاق جایگزین اعدام می‌گردد. برای آن قسمت از حکم محکومیت که صد ضربه شلاق حدی بود، انکار پس از اقرار باعث سقوط آن نخواهد شد.

۶۳- گزینه «۱» در فرض سؤال «الف» دو بار مفاد حکم مجازات تکمیلی را رعایت ننموده است. براساس ماده ۲۴ قانون مجازات اسلامی، برای بار اول دادگاه صادرکننده حکم، تا یک سوم، مدت مجازات تکمیلی مندرج در حکم را افزایش می‌دهد. مدت حکم مجازات تکمیلی شخص «الف» یک سال بوده است که یک سوم آن تا ۴ ماه می‌باشد. (رد گزینه ۳ و ۴). برای بار دوم دادگاه باید بقیه مدت محکومیت را به حبس یا جزای نقدی درجه هفت و هشت تبدیل نماید.

۶۴- گزینه «۴» براساس ماده ۲۲ قانون مجازات اسلامی، انحلال شخصی حقوقی تنها در مواردی است که شخص حقوقی در ابتدا برای ارتکاب جرم به وجود آمده و یا پس از تشکیل با انحراف از هدف شروع نخستین، فعالیت خود را منحصراً در جهت ارتکاب جرم تغییر داده باشد. اما ماده ۶۷ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز علاوه بر ماده ۲۲ قانون مجازات اسلامی، قاچاق کالاهای ممنوعه را در مرتبه اول و کالاهای غیرممنوع را در مرحله دوم در صورتی که توسط اشخاص حقوقی صورت پذیرد، موجب منحل شدن آن خواهد شد.

۶۵- گزینه «۲» مجازات معاونت در تدلیس در ازدواج براساس بند (ت) ماده ۱۲۷ قانون مجازات اسلامی درجه ۷ و ۸ است. لذا براساس تبصره ۴ ماده ۱۳۴ قانون مجازات اسلامی، با جرایم دیگر جمع نمی‌شود. در اینجا سه جرم ارتكابی بین درجه (۱) تا درجه (۶) است و یکی از جرایم درجه ۷، پس قواعد تعدد جرم ماده ۱۳۴ اعمال می‌شود.

حقوق جزای اختصاصی

۶۶- گزینه «۴» در فرض مسئله، «الف» قصد فعل داشته ولی قصد نتیجه نداشته است که مشمول بند «الف» ماده ۲۹۱ قانون مجازات اسلامی می‌باشد. شخص «ج» نیز مسئولیتی ندارد زیرا رابطه سببیتی میان اعمال وی با نتیجه جرم که قتل است، احراز نگردیده است و وی تمام موارد را هم رعایت نموده است. لذا گزینه «۴» صحیح است.

۶۷- گزینه «۱» مستند به صدر ماده ۲۹۴، اشتباه در هویت باعث خروج جنایت از عمد نخواهد شد. لذا در اینجا «الف» هم با قصد فعل و هم با قصد نتیجه مرتکب جنایت شده است و قتل عمد است.

۶۸- گزینه «۳» مستند به ماده ۳۵۱ قانون مجازات اسلامی، ولی دم همان ورثه است. اگر وراث طبقه اول وجود داشته باشند، همانا ولی دم هستند و دریافت دیه هم به صورت سهم‌الارث صورت می‌پذیرد. ولی مستند به ذیل ماده ۴۶۸، عاقله عبارت است از پدر، پسر و بستگان ذکور نسبی پدری و مادری که با رعایت طبقات ارث به صورت مساوی مکلف به پرداخت دیه هستند.

۶۹- گزینه «۳» مستند به ماده ۵۶۷ قانون مجازات اسلامی، در مواردی که رفتار مرتکب به صورت عمد صورت پذیرد و موجب هیچ‌گونه آسیب و اثری بر بدن بزه‌دیده نگردد، در صورت عدم مصالح میان طرفین، مرتکب به حبس یا شلاق تعزیری درجه ۷ محکوم می‌شود.

۷۰- گزینه «۴» در این فرض شخص «الف» قاتل نیست و نهایتاً وی را می‌توانیم به شروع به جرم قتل محکوم نماییم. زیرا رابطه سببیتی میان عمل وی و نتیجه حاصل نمی‌شود. شخص «ب» اگرچه قاتل عمد نیست ولی قتل مستند به اوست (ماده ۳۷۱ قانون مجازات اسلامی) زیرا براساس این ماده اهمیتی ندارد که آسیب شخص «الف» به تنهایی موجب مرگ وی می‌شود یا خیر. قانونگذار در این فرض قاتل را نفر دوم (در فرض سؤال شخصی ب) معرفی نموده است.

۷۱- گزینه «۲» مستند به ماده ۴۰۱ قانون مجازات اسلامی، در مورد شکستگی استخوان به علت عدم امکان رعایت تساوی در شکستگی، قصاص ساقط می‌شود و مرتکب علاوه بر پرداخت دیه، به تعزیر مقرر محکوم می‌شود. همچنین در جایی که جنایت بر عضو دارای مراتب است، مانند فرض حاضر مستند به ماده ۳۹۰ قانون فوق‌الذکر، قصاص مراتب کمتر تنها با رضایت مجنی‌علیه امکان‌پذیر است.

۷۲- گزینه «۱» تخریب کیفری از جمله جرایمی است که عنصر روانی عمد نیاز دارد. لذا در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴، عنصر روانی عمد نیست بلکه غیرعمدی است در جایی که دیگری، شخصی را وادار به ارتکاب جرم از جمله تخریب کیفری نماید، وی از باب سبب اقوی از مباشر مسئولیت کیفری دارد.

۷۳- گزینه «۴» انتقال مال به انگیزه فرار از دین مختص تمامی اموال از جمله منقول و غیرمنقول است (رد گزینه ۲). همچنین اگر فردی به قصد فرار از دین به صورت غیرصوری مال را انتقال دهد با الباقی شرایط، جرم محقق می‌شود (رد گزینه ۱). اگر باقی‌مانده دارایی منتقل‌کننده کافی برای پرداخت دین وی باشد در اینجا، جرم محقق نمی‌شود و لذا بر این اساس گزینه (۴) صحیح است.

۷۴- گزینه «۳» اصل برائت، از اصول مهم حقوق جزا است و جرم باید با تمامی شرایط آن ارتکاب یابد تا موجب محکومیت گردد. لذا در فرض پیش رو، عمل «الف» شامل هیچ‌یک از عناوین مجرمانه بیان شده نیست و مرتکب جرمی نشده است.

در جرم خیانت در امانت عنصر سپردن از اهمیت بالایی برخوردار است در حالی که برادر شخص «الف» وثیقه را به شخص «الف» نسپرده است و خیانت در امانتی رخ نداده است. براساس گزینه (۲) یعنی کلاهبرداری، دو عنصر فریب و بردن مال دیگری از ارکان عنصر مادی این جرم است. اگر عنصر اول را نیز بپذیریم که شخص «الف» برادر خودش را فریب داده باشد، با این حال بردن مال به صورت مستقیم از طرف شخص «الف» صورت نپذیرفته است و برای تحقق کلاهبرداری باید بردن مال به صورت مستقیم از طرف کلاهبردار صورت بپذیرد که در اینجا ضبط دادگاه باعث این امر شده است. همچنین شخص «الف» در نظم دادگاه هیچگونه اخلالی ایجاد ننموده است و دادگاه براساس همان تشریفات قرارهای تأمین، اعمال قانونی خود را طی نموده است.

۷۵- گزینه «۱» مخفی کردن یکی از عناصر مادی جرم آدم‌ربایی است و میان آن‌ها ملازمه‌ای نیست. یعنی آدم‌ربایی می‌تواند «الزاماً» بدون مخفی کردن نیز به وقوع بپیوندد و لذا این دو، دو جرم مستقل هستند.

۷۶- گزینه «۳» ماده ۵۱۱ قانون مجازات اسلامی (تعزیرات) بیان می‌دارد: هر کس به قصد برهم زدن امنیت کشور و تشویش اذهان عمومی تهدید به بمب‌گذاری هواپیما، کشتی و وسایل نقلیه عمومی نماید، یا ادعا نماید که وسایل مزبور بمب‌گذاری شده است، علاوه بر جبران خسارات وارده به دولت و اشخاص، به شش ماه تا دو سال حبس محکوم می‌شود. بنابراین پاسخ صحیح گزینه (۳) می‌باشد.

۷۷- گزینه «۲» مستند به بند «الف» ماده (۱) قانون مجازات اخلال‌گران در نظام اقتصادی کشور مصوب ۱۳۶۹، اخلال در وضع پولی کشور با استفاده از جعل اسکناس یک مجازات دارد، زیرا هر دو تعزیری هستند. مشروب‌خواری علنی توسط مسلمان دارای دو مجازات شرب خمر حدی و عمل حرام موضوع ماده ۶۳۸ قانون مجازات می‌باشد. رهاکردن طفل که منجر به مرگ وی گردد نیز یک جرم قصاص دارد و دیگری جرم تعزیری موضوع ماده ۶۳۳ قانون مجازات اسلامی. در گزینه (۴) نیز، دو جرم و دو مجازات که یکی حدی (قوادی) و دیگری تعزیری، باید اعمال گردد.

۷۸- گزینه «۴» صرف عنوان کردن توسط «الف» مستلزم وقوع جرمی نخواهد بود، به همین منظور وی در پناه اصل برائت می‌باشد. گزینه (۱) از این جهت نادرست است که وی عنوانی را غصب ننموده است. گزینه (۲) نیز صحیح نمی‌باشد، زیرا وی شهادتی نداده است و تنها مطالبی را به دروغ بیان نموده است. گزینه (۳) نیز که دخالت در مشاغل دولتی است، نادرست است زیرا وی دخالتی انجام نداده است.

۷۹- گزینه «۱» در فرض سؤال، الف مرتکب دو جرم مستقل شده است. یکی براساس ماده ۱۲ قانون جرایم رایانه‌ای مصوب ۱۳۸۸ سرقت رایانه‌ای؛ زیرا وی داده‌های متعلق به دیگران را به سرقت برده است. دیگری براساس بند الف ماده ۲۵ قانون فوق‌الذکر، نرم‌افزاری را به منظور ارتکاب جرایم تولید و پخش نموده است.

۸۰- گزینه «۲» مستند به تبصره ماده ۵۵۳ قانون مجازات اسلامی (تعزیرات) مصوب ۱۳۷۵، در صورت یقین «الف»، وی باید این امر را در دادگاه ثابت نماید در غیر این صورت وی محکوم خواهد شد. تبصره ماده ۵۵۳ قانون مجازات اسلامی در همین امر بیان می‌دارد: در صورتی که احراز شود فرد فراری‌دهنده و یا مخفی‌کننده یقین به بی‌گناهی فرد متهم یا زندانی داشته و در دادگاه نیز ثابت شود، از مجازات معاف خواهد شد.

۸۱- گزینه «۲» قانون گذار در ماده ۵۲۷ قانون مجازات اسلامی (تعزیرات) مصوب سال ۱۳۷۵، برای جرم جعل مدارک دانشگاهی، وجود علم یا قصد انجام عملی را شرط ننموده است و به صرف انجام عمل جعل، آن جرم وقوع پیدا می‌کند ولی جرم استفاده از سند مجعول باید همراه با علم به جعلی بودن آن صورت پذیرد که در فرض سؤال، شخص سهواً آن را مرتکب شده است و لذا وی تنها به جرم جعل محکوم خواهد شد.

۸۲- گزینه «۳» «الف» اگرچه در ساخت سکه بهار آزادی از مقدار طلای معمول آن بیشتر ساخته است ولی این امر مانع از تحقق جرم ساخت سکه تقلبی موضوع ماده ۵۱۸ قانون تعزیرات نمی‌گردد و وی مرتکب این جرم شده است.

۸۳- گزینه «۱» سرقت رایانه‌ای موضوع ماده ۱۲ قانون جرایم رایانه‌ای عبارت است از سرقت داده‌ها یا اطلاعات در حالی که در دیگر گزینه‌ها اشیای فیزیکی ربوده شده است که مشمول سرقت رایانه‌ای قرار نمی‌گیرد. سرقت قطعات سخت‌افزاری، تبلت و همچنین کالاهای فروشگاه همگی کالاهای فیزیکی هستند که مشمول سرقت‌های عمومی می‌شوند.

۸۴- گزینه «۴» با توجه به فرض سؤال اگرچه «الف» آن امر را اثبات نموده است ولی مستند به تبصره ماده ۶۹۷ قانون مجازات اسلامی (تعزیرات) وی با نطق در مجمع، اشاعه فحشا نموده است و به مجازات مذکور محکوم خواهد شد.

۸۵- گزینه «۲» مستند به تبصره (۱) ماده ۶۷۵ قانون مجازات اسلامی، در صورتی که اعمال احراق به قصد مقابله با حکومت اسلامی باشد، عمل «الف» در حکم محاربه است. منظور از در حکم به معنای این است که مجازات آن، مجازات محاربه خواهد بود.

آیین دادرسی کیفری

۸۶- گزینه «۴» مستند به ذیل ماده ۴۲۵ قانون آیین دادرسی کیفری، در جایی که دادگاه با تعدد قاضی تشکیل می‌شود، اگر تعداد باقی‌مانده اعضای شعبه در اکثریت نباشند و امکان انتخاب اعضای علی‌البدل نیز برای رسیدگی به ایراد وجود نداشته باشد، رسیدگی به ایراد در شعبه دیوان عالی کشور به عمل می‌آید.

۸۷- گزینه «۲» مستند به ماده ۴۸۱ قانون آیین دادرسی کیفری، در صورتی که جهت اعاده دادرسی احکام متفاوت و مغایرت دو حکم باشد، دادگاه رسیدگی‌کننده پس از ارجاع پرونده از دیوان عالی کشور، می‌تواند هر کدام را که صحیح تشخیص دهد تأیید و دیگری را نقض کند و چنانچه هر دو رأی را غیرصحیح تشخیص دهد، پس از نقض آن‌ها مجدداً رسیدگی نماید.

۸۸- گزینه «۳» شخص «الف» عمل تأمین مالی از تروریست‌ها را در شهرهای اصفهان مرتکب شده است. مطابق با ماده ۹ قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم، دادگاه صالح، دادگاه کیفری یک مرکز استان محل وقوع جرم است، لذا «الف» باید در دادگاه کیفری یک اصفهان محاکمه شود. همچنین، مستند به ماده ۳۱۶ قانون آیین دادرسی کیفری، «ب» با لحاظ ماده ۹ از قانون مذکور باید در دادگاه کیفری یک تهران محاکمه شود.

۸۹- گزینه «۴» مستند به ماده ۲۱ از قانون آیین دادرسی کیفری، قرار اناطه باید در مواقعی صادر گردد که منوط به اثبات مسائلی است که رسیدگی به آن‌ها در صلاحیت مرجع کیفری نیست و در صلاحیت دادگاه حقوقی است. لذا در پرونده اول، با توجه به صلاحیت هیئت حل اختلاف کارگر و کارفرما، موضوع از موارد صدور قرار اناطه خارج است ولی در پرونده دوم بازپرس ملزم به صدور قرار اناطه می‌باشد.

۹۰- گزینه «۳» از آنجایی که سرقت تنها در اموال منقول رخ می‌دهد و براساس تبصره ۲ ماده ۲۱ از قانون آیین دادرسی کیفری، اموال منقول از شمول اناطه خارج هستند، لذا در جرم سرقت صدور قرار اناطه امکان‌پذیر نیست.

۹۱- گزینه «۱» در فرض سؤال، اختلاف میان بازپرس و دادستان در نوع جرم می‌باشد. لذا براساس ماده ۲۷۲ قانون آیین دادرسی کیفری، اختلاف در اینجا محقق بوده و حل اختلاف آن با دادگاه کیفری دویی است که دادسرا در معیت آن انجام وظیفه می‌کند.

۹۲- گزینه «۱» قرار تأمین وثیقه قابل اعتراض نمی‌باشد. قانون گذار تنها در ماده ۲۱۹ از قانون آیین دادرسی کیفری، بیان نموده است که بازپرس باید با لحاظ مواردی چون پرداخت دیه از طریق بیمه و دیگر موارد باید قرار متناسب صادر نماید و ضمانت اجرایی برای آن در نظر گرفته نشده است. لذا عدم تخفیف توسط بازپرس قابل اعتراض نخواهد بود.